

Memo – Ter kennisname

Registratienummer:
20.083315

Aan: VV
Van: POHO Langeslag
Onderwerp: Langdurige uitval van de pomp van het gemaal IJmuiden
Datum: 11-10-2020

Waarom moet u dit weten

Op 1 juni bent u via een memo (20.041059) geïnformeerd over het verlies van pompcapaciteit op het gemaal van IJmuiden. Volgens recente opgave van Rijkswaterstaat wordt het herstel van de pompcapaciteit verwacht in de periode juni tot september 2021.

De afgelopen periode zijn maatregelen genomen en hebben alle betrokken waterbeheerders afspraken gemaakt om zo goed als mogelijk gesteld te staan bij hevige neerslag en oplopende peilen op het Amsterdam-Rijnkanaal en het Noordzeekanaal (hierna te noemen ARK/NZK). In dit memo wordt u op de hoogte gesteld van de afspraken die de betrokken beheerders gemaakt hebben en de maatregelen die binnen Rijnland getroffen worden.

Kernboodschap

Noodpompen IJmuiden geplaatst

Rijkswaterstaat heeft tijdelijke pompen geplaatst op zowel de Kleine Sluis (35 m³/s) als de Midden Sluis (30 m³/s) in IJmuiden. Gemaal IJmuiden heeft 6 pompen. Pomp 5 is uitgevallen. Pomp 6 vertoont na onderzoek hetzelfde schadebeeld en wordt dus terughoudend ingezet. Hierdoor is de oorspronkelijke pompcapaciteit van het gemaal IJmuiden teruggelopen van 260 naar 160 m³/s. Het is daarbij goed om te weten dat bij waterbezwaar onder vrij verval gespuid kan worden met 500 m³/s, mits de waterstand op zee laag genoeg is. Bij hogere buitenwaterstanden is de inzet van de pompen nodig, momenteel met slechts 160 m³/s.

Er zijn goede regionale afspraken gemaakt over maatregelen

Regionaal wateroverlast overleg

Op 8 oktober heeft een directeurenoverleg plaats gevonden waar afspraken zijn gemaakt over de maatregelen. De samenwerkingsverbanden die eerder gesmeed zijn in het kader van Slim Watermanagement werpen nu hun vruchten af. De kennis en het overzicht van het integrale watersysteem heeft het mogelijk gemaakt dat in relatief korte tijd afspraken gemaakt zijn over waterverdeling in dreigende wateroverlastsituaties. Er is ingestemd met de instelling van een Regionaal Wateroverlast Overleg (RWO), als tegenhanger van het Regionaal Droogte Overleg, RDO. Dit RWO is inmiddels in werking en is bedoeld om besluitvorming snel plaats te laten vinden, binnen de geldende mandaten.

Werkwijze peilbeheer ARK-NZK

De werkwijze ten aanzien van het peilbeheer ARK-NZK is tijdens het directeurenoverleg vastgesteld. De belangrijkste afspraken hiervan zijn:

- Rijkswaterstaat heeft met het waterschap Amstel, Gooi en Vecht afspraken gemaakt over een versnelde inzet van gemaal Zeeburg en de inzet van spuimiddelen naar het IJmeer en het Markermeer;
- Indien de peilontwikkeling daarom vraagt zet Rijkswaterstaat ook pomp 6 in.

Rijnland neemt zelf ook maatregelen

Rijnland heeft er afgelopen periode vanuit het voorzorgsprincipe voor gezorgd dat de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van de boezemgemalen zijn vergroot door (versneld) onderhoudsmaatregelen te treffen. Op Katwijk zijn inmiddels de werkzaamheden begonnen voor het vervangen van de frequentieomvormers. Dit onderdeel heeft recent geleid tot uitval van een van de pompijnen en met deze maatregel wordt dit risico voor de andere pompijnen weggewerkt. Deze werkzaamheden worden in samenhang gerealiseerd met het vervangen van de koelinstallaties (werk met werk). Tot slot vinden er werkzaamheden plaats aan de noodstroomvoorziening. Deze werkzaamheden zijn naar verwachting eind oktober afgerond.

Overige maatregelen

Aanvullend op het werkwijze document zijn nog de volgende documenten en acties in gang gezet, om het waterbeheer de komende tijd zo goed mogelijk uit te voeren.

- WhatsApp
- LCMS
- Draaiboek peilbeheer ARK/NZK

WhatsApp groep:

In het verleden is voor het ARK/NZK een Whatsapp-groep gemaakt. Deze groep omvat ruim 60 deelnemers, variërend van peilbeheerders tot crisis-/calamiteiten- medewerkers van alle waterbeheerders van en rond het ARK/NZK. Bijzonderheden rond het peilbeheer die andere beheerders kunnen raken, worden nu nog meer in deze groep gedeeld.

LCMS:

Rijkswaterstaat en Rijnland hebben een opzet gemaakt voor een gezamenlijke activiteit in LCMS (Landelijk Crisis Management Systeem). Iedere waterbeheerder beschikt doorlopend over een totaal en actueel beeld bij (dreigende) wateroverlast. Maatregelen en acties worden op deze manier in samenhang beschouwd en uitgevoerd. In de week van 5 oktober is het RWO actief geweest en is het LCMS ook daadwerkelijk gebruikt. Door goede afstemming (Rijnland heeft bijvoorbeeld tijdelijk minder afgevoerd bij Halfweg en Spaarndam) is optimalisatie in de waterverdeling mogelijk gebleken en zijn ergere situaties voorkomen.

Draaiboek peilbeheer ARK/NZK

In het verlengde van het werkwijze document is met alle betrokken waterbeheerders een draaiboek opgesteld. Hierin zijn aspecten als inzetcriteria, volgorde van inzet, voorbereidingstijd, uitvoering en communicatie rond de diverse fasen van (dreigende) wateroverlast uitgewerkt. Dit is het document dat erbij gepakt kan worden om snel te bepalen hoe er volgens de werkwijze gehandeld kan worden.

Vervolg

Het is zeer goed mogelijk dat Rijnland meer dan normaal zal moeten gaan anticiperen op wateroverlastsituaties. Indien nodig wordt de calamiteitenorganisatie in werking gezet.